

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: A. R. H N.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2018, č. j. OAM-560/ZA-
ZA11-K10-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.
2. Krajský soud rozsudkem ze dne 31. 7. 2020, č. j. 43 Az 36/2018 – 54, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud ovšem rozsudkem ze dne 11. 2. 2021, č. j. 9 Azs 226/2020 – 60, vyhověl kasační stížnosti žalovaného a zrušil uvedený rozsudek krajského soudu. Nyní tedy krajský soud rozhoduje v dané věci podruhé.

II. Shrnutí argumentace obsažené v podáních žalobce a ve vyjádření žalovaného

3. Žalobce v žalobě předně namítl, že by jeho vycestování do země původu představovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, a vyjádřil přesvědčení, že na území ČR pobývá tak dlouho (již od roku 1973), že by pouhé jeho nucené vycestování porušovalo mezinárodní závazky ČR. Na území ČR má dvě děti, vnoučata, všechny své kamarády a své celkové zázemí. Zároveň je vyššího věku a vycestování by pro něj mělo fatální následky, ocitl by se ve velmi tíživé životní situaci. Návrat do Iráku si neumí představit kvůli odlišné mentalitě tamějších lidí a kvůli tomu, že nevěří v Boha. Navíc česká ambasáda v Bagdádu nepřijímá žádosti o víza, ty je třeba podávat na ambasádu v Islámábádu nebo na konzulární oddělení v Erbilu, kde je nesmírně těžké dostat se na pořadník. Také vzhledem k jeho pobytové historii by pro žalobce bylo nemožné vyřídit si jakékoli vízum. Žalobce tedy nesouhlasí se závěrem správního orgánu, podle nějž by dopad na jeho soukromý život byl zcela marginální.
4. Dále žalobce namítl, že žalovaný se měl blíže zabývat otázkou, zda mu po návratu do Iráku nehrozí pronásledování z náboženských důvodů. Při azylovém pohovoru uvedl, že nevěří v Boha, což měl žalovaný vyhodnotit jako azylově relevantní skutečnost. Měl si tedy obstarat informace o tom, zda ateismus není důvodem k pronásledování v Iráku, v němž je islám státním náboženstvím. Žalobce v této souvislosti připomněl, že žadatel o mezinárodní ochranu a správní orgán sdílejí důkazní břemeno. K pronásledování ateistů v Iráku pak odkázal na odpověď European Asylum Support Office (EASO) z dubna 2018 (EASO, COI Query, Iraq, kód Q66) a na článek z The Washington Times „Atheists in Muslim world: Silent, resentful and growing in number“ z 1. 8. 2017. Žalobce konstatoval, že dle těchto zdrojů sice nejsou v iráckém trestním zákoníku žádná ustanovení, která by přímo penalizovala ateisty, jsou zde však ustanovení, která trestají znesvěcení náboženství. Státní autority totiž přirovnávají ateismus k rouhání.
5. Žalobce poukázal také na bezpečnostní situaci v Iráku a namítl, že žalovaný nedostatečně posoudil důvody pro možné udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) a d) téhož zákona. Irácký premiér Hajdar Abádí sice v listopadu 2017 oznámil, že Islámský stát byl v Iráku oficiálně poražen. Podle žalobce je však situace v zemích konfliktu obvykle nestabilní a pro civilní obyvatelstvo nebezpečná ještě značnou dobu po oficiálním ukončení konfliktu. V některých oblastech Iráku nadále probíhají boje, dochází k teroristickým útokům a zároveň pokračuje napětí mezi centrální vládou a iráckým Kurdistánem. V sousední Sýrii zůstává Islámský stát neporažen a konflikt se může snadno přelít zpět do Iráku. V této souvislosti žalobce citoval z několika zpráv popisujících aktuální bezpečnostní situaci v Iráku (výroční zpráva Amnesty International za roky 2016-2017, zpráva US Department of State z roku 2016, zpráva Human Rights Watch k situaci v Iráku za rok 2017).
6. K městu Basra, v němž žil před svým odchodem z Iráku, žalobce uvedl, že se jedná o město, kde je všudypřítomná kriminalita a násilí. Příslušníci bezpečnostních složek a vojáci odtud odešli bojovat proti Islámskému státu na sever země a Basra se ocitla ve vakuu, v němž získaly moc soukromé milice a kriminální gangy. Odkázal na zprávy z médií, které popisují bezpečnostní situaci v Basře, včetně krvavých nepokojů, k nimž zde došlo v září 2018. Podle žalobce je evidentní, že Irák se nedokáže postarat o své obyvatele a zajistit jim základní životní podmínky. Žalobce je navíc vysokého věku a nedokázal by

se v zemi, nyní pro něj již prakticky neznámé, o sebe postarat. V Československu (a následně v ČR) žije od roku 1974, v Iráku byl od té doby jen jednou, a to v roce 2005, kdy jel za nemocnou matkou a otcem.

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že považuje žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany za účelovou. Žalobce podal svou žádost pouze ve snaze upravit si její pomocí svůj pobyt v České republice, neboť mu dne 7. 1. 2004 byla zrušena platnost povolení k pobytu, přičemž od té doby pobýval na území České republiky nelegálně. Žalobce minimálně ode dne 29. 3. 2006 až do dne 23. 4. 2013 nebyl držitelem žádného víza a od blíže nezjištěné doby zde pobýval dokonce i bez cestovního dokladu. Dle správního orgánu uvedené jednání nesvědčí o upřímné snaze žalobce o integraci do české společnosti. Tím, že žalobce nebyl schopen dodržovat zákon o pobytu cizinců, demonstroval svůj nezodpovědný postoj k právním předpisům hostitelské země. Judikatura Nejvyššího správního soudu přitom označuje opakovaně nelegální pobyt jako závažné narušení veřejného pořádku. Žalobci bylo prokazatelně známo, že se na území České republiky nachází léta neoprávněně, proto mu muselo být zřejmé, že bude muset její území opustit. V případě, že by žalobce přesto zamýšlel realizovat, obnovovat či jinak kultivovat svůj rodinný a osobní život na území České republiky, má možnost k tomu využít jiné nástroje. Prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, k tomu slouží nástroje upravené v zákoně o pobytu cizinců.
8. Žalovaný zároveň odmítl, že by vycestování žalobce do země původu znamenalo nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života. Odkázal na rozsudek ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 4 Az 9/2010, v němž Městský soud v Praze konstatoval: „*V případě, kdy zamýšlí cizí státní příslušník realizovat svůj rodinný život na území České republiky, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců právě za tímto účelem poskytuje, nikoli se snažit o jejich obcházení. Pokud žalobce vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců na území, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany České republiky.*“ Dále odkázal na judikaturu, v níž Nejvyšší správní soud (dle žalovaného) opakovaně vyslovil, že rodinné vazby cizince v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (usnesení ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 – 52, rozsudek ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 – 57, a usnesení ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 – 36). Žalovaný také obsáhle citoval z usnesení ze dne 7. 6. 2018, č. j. 7 Azs 117/2018 – 30, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou vyhoštění a následného zásahu do soukromého a rodinného života cizince.
9. Dále žalovaný uvedl, že žalobce má sice na území České republiky zletilé děti, které jsou českými občany, nicméně již od listopadu 2000 s těmito dětmi, ani se svou exmanželkou, která je rovněž českou občankou, nežije ve společné domácnosti. Od června 2002 ani nepřispívá žádnou finanční částkou na výživu nebo výchovu svých dětí. Syn prošel v době své nezletilosti náročnou onkologickou operací, životní potřeby dětí a tehdejší manželky žalobce v té době plně hradil český stát, a to výplatou sociálních dávek do životního minima. Žalobce navíc k situaci své rodiny nepravdivě uváděl v jiném řízení (viz jeho rozklad ze dne 7. 2. 2001 podaný do rozhodnutí, jímž byla zamítnuta jeho žádost o udělení státního občanství České republiky), že syn je nemocný a že „*celá jeho rodina na jeho tělesnou, sociální a psychickou rehabilitaci vynakládá značné úsilí*“. Žalobce přitom v té době s rodinou již nežil, svému synovi nepomáhal a své děti ani jinak

nepodporoval. V srpnu 2003 bylo na žalobce podáno trestní oznámení pro neplacení výživného na jeho nezletilé děti. Žalobce se dále dopustil přestupku, neboť úmyslně narušil občanské soužití vyhrožováním na zdraví a hrubým jednáním. Dne 30. 11. 2002 totiž vyhrožoval své tehdejší manželce, že ji zabije. Manželka žalobce na něj poté postupně podala několik dalších oznámení na policii, přičemž všechna se týkala vyhrožování žalobce, že manželku, děti a známé zabije, ublíží jim na zdraví a dále vyhrožování zavlčením dětí. Výše uvedené potvrdila bývalá manželka žalobce ve své svědecké výpovědi v roce 2013, v níž mimo jiné uvedla, že rodina žalobce viděla v roce 2005 a od té doby prakticky nedošlo k žádnému kontaktu. Od podání žádosti o rozvod se žalobce o děti vůbec nestaral a ani na ně nepřispíval žádnou částkou, od roku 2002 nebyl se synem u lékaře ani nejevil o něho, jeho studia či jeho zdraví žádný zájem. S dcerou žalobce není dle jeho exmanželky v kontaktu vůbec a se synem se vidí maximálně dvakrát až třikrát do roka. Bývalá manželka zároveň ve své výpovědi deklarovala, že obě děti nejsou psychicky ani finančně na osobě žalobce závislé, a dodala, že pokud se žalobce se synem kontaktuje, tak je to dle jejího názoru z jeho strany účelové, aby se mohl poté zaštiťovat rodinou. Výslovně též prohlásila, že by ukončení pobytu žalobce na území České republiky nebylo zásahem do jeho soukromého a rodinného života a ani života jeho dětí a že neví o žádné překážce či důvodu, který by žalobci znemožňoval vycestování z území České republiky. Podle žalovaného tak není prokázána existence závislosti žalobcových dětí na jeho osobě, stejně jako není prokázána existence blízkých osobních vazeb, které pro naplnění zásahu do rodinného života požaduje judikatura Evropského soudu pro lidská práva.

10. Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného replikou, v níž namítl, že z předmětného vyjádření ani z napadeného rozhodnutí není zřejmé, odkud žalovaný čerpá informace o rodinných poměrech žalobce. Jestliže je čerpá z protokolu o výsledku bývalé manželky žalobce provedeného v rámci řízení o správním vyhoštění žalobce v roce 2013, pak je žalovaným zjištěný skutkový stav zjevně neúplný. Protokol o výsledku navíc obsahuje jednostranné vyjádření určité osoby, které nemůže být považováno za *a priori* věrohodnější než vyjádření žalobce. Chtěl-li správní orgán využít poznatků z řízení o správním vyhoštění, měl do podkladů pro vydání rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu zahrnout celý spisový materiál z tohoto řízení, včetně výsledného rozhodnutí a případných vyjádření žalobce v tomto řízení, kterými mohl uvést výpovědi své bývalé manželky na pravou míru. I kdyby však tvrzení svědkyně v tomto protokolu byla pravdivá, ze samotné skutečnosti, že byla podána nějaká trestní oznámení, nelze usuzovat, že žalobce tvrzené činy skutečně spáchal. Takový závěr by bylo možno učinit z výsledných rozhodnutí učiněných v řízeních o předmětných trestních oznámeních, na která však žalovaný neodkázal.
11. Protokoly pořízené v roce 2013 jsou nadto jako podklad pro vydání rozhodnutí neaktuální, a to tím spíše, že se na jejich podkladě klade žalobci za vinu jeho konání z let 2000-2005. Rodinné vztahy se v čase mohou dynamicky měnit a povinností správního orgánu bylo zjistit skutkový stav existující ke dni vydání rozhodnutí. Aktuální informace o rodinných poměrech, styku žalobce s dětmi a povaze jejich vzájemného vztahu nelze získat z 5 let starého protokolu o výsledku bývalé manželky. Správní orgán tedy, měl-li pochybnosti o pravdivosti výpovědi žalobce, měl v řízení o žádosti žalobce vyslechnout jeho rodinné příslušníky a zjistit okolnosti soukromého a rodinného života co nejaktuálněji.

12. Výsledek předmětného řízení o správním vyhoštění je dle žalobce podstatný i z toho důvodu, že míra zásahu do soukromého a rodinného života se odvíjí od faktické a právní možnosti upravit si pobyt v ČR jiným způsobem. Pokud bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, pak tuto možnost na dobu uvedenou v rozhodnutí o správním vyhoštění ztrácí a jedinou možností, jak předejít porušení čl. 8 Úmluvy, je udělení mezinárodní ochrany.

III. Ústní jednání

13. Během soudního jednání, které se uskutečnilo dne 29. 7. 2020, žalobce nejprve uvedl, že v Česku žije již dlouhou dobu, založil zde rodinu, na území ČR žijí jeho děti a vnoučata. V roce 2004 mu bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno, předmětné rozhodnutí ale neobdržel. V roce 2005 vycestoval do Iráku, aby navštívil svého starého otce, bez problémů se vrátil do ČR. V roce 2006 si chtěl prodloužit trvalý pobyt a v ten moment teprve zjistil, že mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu. Následně se snažil vyřešit tuto situaci, získat například vízum, to se mu ale nepodařilo. Posledních 9 let již nemá ani doklady. Neměl tak už jinou možnost, než požádat v ČR o azyl. Do země svého původu se vrátit nemůže, nyní je mu 63 let, v Iráku již velmi dlouho nežije. Během pobytu v ČR se změnila i jeho mentalita, při návštěvě Iráku v roce 2005 si tam připadal „jako blázen“. V Iráku by skončil jako bezdomovec. Pověřená pracovnice žalovaného následně uvedla, že ani sám žalobce nepopírá, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla motivována snahou o legalizaci jeho pobytu na území ČR. K tomu však instituty upravené v zákonu o azylu neslouží.
14. Soud poté provedl výslech žalobce. K dotazu soudu žalobce podrobně popsal svou pobytovou historii v Československu a následně v ČR. Konstatoval, že v roce 1974 obdržel stipendium a přicestoval do Československa. Ve studiích se mu nedařilo, po 2 letech se přestěhoval do Jugoslávie, kde rovněž studoval, zároveň pracoval. V době irácko-iránské války po něm režim Saddáma Husajna požadoval, aby se vrátil do Iráku, což žalobce odmítl, někdy v 80. letech se naopak přesunul zpět do Československa. Československý stát mu nabídl, že může vycestovat do zahraničí, nikoli ale do Iráku, to by pro něj byla cesta „na smrt“. Žalobce si zvolil Libyi, kde od roku 1987 pracoval v podniku Strojexport. V té době se oženil a ještě v Libyi se jeho manželce E. N. narodila dcera N. Na začátku 90. let se i s rodinou vrátil do Československa, v roce 1993 se jim narodil syn F., žalobce zde postupně vystřídal různá zaměstnání. Žádost žalobce o udělení českého státního občanství byla neúspěšná, protože Ministerstvo vnitra po něm požadovalo, aby doložil dokumenty, které si nebyl schopen obstarat (kvůli tomu, že v roce 2003 v Iráku padl režim Saddáma Husajna). V roce 1998 syn dostal rakovinu, manželství žalobce procházelo krizí, hodně se s manželkou hádali, a tak se od rodiny nejprve odstěhoval, později se i rozvedli. Nyní se však pravidelně stýkají, chodí spolu na kávu, telefonují si atd. V roce 2006, jak již uváděl, žalobce zjistil, že mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu. Kvůli zmeškané lhůtě se žalobce nemohl ani odvolat proti předmětnému rozhodnutí. Poté žalobce pracoval „na černo“ na irácké ambasádě v Praze, irácký velvyslanec mu slíbil, že mu pomůže jeho potíže se získáním pobytového oprávnění vyřešit, ale to se nestalo. Žalobce tak zde žil bez dokladů, měl strach, co s ním bude, ale nevěděl, jak tuto situaci řešit.
15. Na dotaz, zda je pravda, že od června 2002 nepřispíval žádnou finanční částkou na výživu nebo výchovu svých dětí a že svému nemocnému synovi nijak nepomáhal (jak uvedl

žalovaný v napadeném rozhodnutí), žalobce odpověděl, že je to lež. Žalobce má v tomto stále „iráckou mentalitu“, tj. cokoliv děti potřebují, to jim dá. Nedá ale peníze do rukou bývalé manželky, protože ta by je použila pro sebe. Zároveň připustil, že v určitou dobu neměl peníze, později ale zaplatil, co bylo potřeba. Doteď svým dětem dává peníze, když to potřebují.

16. Soud vyzval žalobce také k tomu, aby se vyjádřil k tvrzení žalovaného, že na něj bylo podáno trestní oznámení pro neplacení výživného na jeho nezletilé děti, a že se žalobce se dále dopustil přestupku, neboť úmyslně narušil občanské soužití vyhrožováním na zdraví a hrubým jednáním, dne 30. 11. 2002 totiž vyhrožoval své tehdejší manželce, že ji zabije, manželka žalobce na něj poté postupně podala několik dalších oznámení na policii, přičemž všechna se týkala vyhrožování žalobce, že manželku, děti a známé zabije, ublíží jim na zdraví a dále vyhrožování zavlčením dětí. Podle žalobce se sice policie danou věcí zabývala, ale shledala, že se ničeho nezákonného nedopustil. Žalobce popřel, že by své tehdejší manželce vyhrožoval.
17. K dotazu, jaké jsou jeho vztahy s bývalou manželkou a s dětmi nyní, žalobce uvedl, že jejich vztahy jsou „hezké“. S tím, jak s bývalou manželkou zestárli, jsou klidnější a jejich vztah je „kamarádský“. Jeho bývalá manželka to může potvrdit, sama mu nyní nabízí pomoc. S dětmi je také v kontaktu, pravidelně si telefonují, potkávají se příležitostně, protože nemají mnoho volného času. Žalobce má blízko hlavně k synovi, méně k dceři, která už má své děti a musí se o ně starat, ale také se stýkají a žalobce jí pomáhá, když je to třeba, naposledy jí například koupil telefon. Syn i dcera mají žalobci rádi, také to mohou potvrdit.
18. Soud se žalobce dotazoval rovněž na jeho vztah k náboženství. Žalobce uvedl, že v Boha nevěří, navíc je nejen ateista, ale je přímo „proti náboženství“. Náboženství je v Iráku používáno k tomu, aby lidi „dělali všechno možné“. Když žalobce vidí, že se lidé modlí Allahu Akbar a pak někoho zabijí a také žehnají Allahu Akbar, tak je to pro něj lživá víra. Jako nevěřící člověk by žalobce byl v Iráku v nebezpečí, jeho matka, která ještě žije, mu také říká, aby se raději nevracel. Žalobce byl navíc komunista a ještě před odchodem z Iráku bojoval proti islamistickým stranám. Na dotaz, proč tyto skutečnosti neuvedl ve správním řízení, žalobce odpověděl, že to bral tak, že jde o jeho osobní věc.
19. Na dotaz pověřené pracovnice žalovaného, jak žalobce mohl několik let pracovat na irácké ambasádě, jestliže neměl na území ČR povolený pobyt, žalobce uvedl, že irácká ambasáda zaměstnává i Čechy „bez smlouvy“. Dále se pracovnice žalovaného zeptala žalobce, proč rezignoval na řešení svého pobytového oprávnění v ČR. Připomněla, že žalobce pozbyl povolení k pobytu v roce 2004, což zjistil v roce 2006, poté zde ale až do roku 2013, kdy byl kontrolován policií, pobýval nelegálně. Následně měl pobyt „pokrytý“ vízy na strpění, na ty ale také po určité době rezignoval, až v roce 2018 pak požádal o mezinárodní ochranu. Žalobce k tomu uvedl, že vízum na strpění si nestihl prodloužit kvůli pobytu v nemocnici. Poté měl strach jít na policii. Pracovnice žalovaného se žalobce dotazovala rovněž na jeho vztah k náboženství, poukázala přitom na skutečnost, že v průběhu správního řízení uváděl, že je muslim. Žalobce připustil, že je „muslim v dokladech“, ale ve skutečnosti je nevěřící.
20. Soud poté konstatoval podstatný obsah dvou článků publikovaných na stránkách www.irozhlaz.cz, které popisují bezpečnostní situaci v Basře a na něž žalobce odkazoval v žalobě. Pracovnice žalovaného k nim uvedla, že nemají žádnou souvislost s příběhem

ani osobou žalobce. Navíc žalobce se nemusí navrátit do Basry, má možnost přesídlit do jiné části Iráku.

IV. První rozhodnutí krajského soudu a rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

21. Krajský soud ve svém rozsudku ze dne 31. 7. 2020, č. j. 43 Az 36/2018 – 54, dospěl k závěru, že žalovaný nedostatečně posoudil otázku, zda by vycestování žalobce do země původu nepředstavovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, ve smyslu čl. 8 Úmluvy.
22. Nejvyšší správní soud ale s tímto závěrem nesouhlasil a rozsudkem ze dne 11. 2. 2021, č. j. 9 Azs 226/2020 – 60, zrušil uvedený rozsudek krajského soudu a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.
23. Nejvyšší správní soud zde poukázal na svou judikaturu, podle níž obecné okolnosti soukromého či rodinného života žadatele na území ČR (s výjimkou azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu) nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany. O povinnosti státu respektovat volbu země pobytu lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, *„má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území ČR narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě“* (usnesení NSS ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 Azs 207/2017 - 47).
24. Podle Nejvyššího správního soudu žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav. Povinností správních orgánů je zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, což však neznamená, že jsou správní orgány povinny samy bez toho, že by sám žadatel uváděl relevantní informace o svém soukromém a rodinném životě, zjišťovat a pátrat po podrobnostech a specifikách jeho soukromí, které by případně převážily nad důvodem pro neudělení pobytového oprávnění (respektive mezinárodní ochrany). Svou povinnost tak správní orgány splní, pokud z dostupných podkladů bezpečně zjistí osobní a rodinnou situaci cizince a ten ohledně těchto zjištění nic nenamítá. Po příslušném správním orgánu též nelze požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch cizince, tedy rovněž nepřiměřenost tvrzeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života, pokud on sám takové skutečnosti ani neoznačí.
25. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zásahem do rodinného a soukromého života zabýval a neshledal, že by případné vycestování představovalo rozpor s mezinárodními závazky ČR. Uvedl, že ačkoliv žalobce jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany označil přítomnost svých dětí na území ČR, z výsledku jeho bývalé manželky ze dne 17. 11. vyplynulo, že od listopadu roku 2000 nežil se svými dětmi ani s manželkou ve společné domácnosti. Bývalá manželka vypověděla, že svého bývalého muže viděla naposledy v roce 2005, od podání žádosti o rozvod se navíc nestaral o děti a ani na ně nijak finančně nepřispíval, s dcerou není vůbec v kontaktu a se synem se vidá několikrát do roka. Dále uvedla, že ukončení jeho pobytu na území ČR nepovažuje za zásah do svého rodinného a soukromého života a ani do života svých dětí. Z rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 9. 2003, jímž žalobci nebylo uděleno české státní občanství, žalovaný zjistil, že na něj v roce 2003 bývalá manželka podala trestní oznámení pro neplacení výživného na nezletilé děti a že se vůči ní na konci roku 2002 dopustil přestupku narušení občanského soužití vyhrožováním na zdraví. Následně proti němu

podala i několik trestních oznámení, jelikož jí i jejich dětem nadále vyhrožoval smrtí či ublížením na zdraví. O jiné vazbě v ČR se žalobce během správního řízení nezmínil. Žalovaný tak z výše uvedeného vyvodil, že v jeho případě nelze hovořit o zásahu do rodinného života.

26. Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval, že žalobce měl možnost vyjádřit se k protokolu o výsledku své bývalé manželky i k ostatním podkladům rozhodnutí. Též mu byla dána možnost navrhnout doplnění těchto podkladů a uvést nové skutečnosti podstatné pro posouzení jeho případu. Ani jednoho ale nevyužil. Žalobce netvrdil, že se jeho rodinná situace od stavu vyplývajícího z výše uvedených podkladů podstatně změnila. Jelikož povinnost tvrzení podstatných skutečností v řízení o udělení mezinárodní ochrany leží na žadateli o azyl, není dle Nejvyššího správního soudu možné žalovanému vyčítat, že podrobněji nezjišťoval, zdali se jeho rodinná situace nějak výrazně změnila.
27. K samotné otázce zásahu do rodinného a soukromého života Nejvyšší správní soud odkázal na své rozsudky č. j. 5 Azs 46/2008 – 71 a č. j. 2 Azs 8/2011 – 55, dle kterých by zásahem do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury ESLP. Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost vycestování. V rozsudku č. j. 2 Azs 8/2011 – 55 Nejvyšší správní soud konstatoval, že situace, kdy by bylo neúnosné pouhé vycestování, nastane, pokud by například společně s žadatelem o azyl musely ČR opustit i jeho nezletilé děti, které by nebyly schopné se v zemi původu porozumět místním jazykem. Dle usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 84/2015 – 24, každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu a činí tak pouze ve velmi výjimečných případech.
28. V nyní posuzované věci ale dle Nejvyššího správního soudu o takový případ nejde. Žalobce ani v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani později v řízení před správním orgánem neuvedl žádný konkrétní důvod, pro který by bylo možné považovat okolnosti jeho případu za výjimečné. Skutečnost, že pobývá na území ČR značně dlouhou dobu a projevil přání zde žít se svými zletilými dětmi, nemůže být sama o sobě případem hodným zvláštního zřetele, pro který by měla být udělena mezinárodní ochrana. Vztah se zletilými dětmi žijícími na území ČR nelze sám o sobě považovat za dostatečný důvod pro závěr o nepřiměřeném zásahu do rodinného a soukromého života dle čl. 8 Úmluvy. Žalovanému proto nelze vytýkat, že dospěl bez provádění obsáhlého dokazování k závěru, že žalobce materiálně neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Z podkladů, které si zajistil, nevyplývá, že by země původu nějak bránila v možnosti děti v budoucnu navštívit. Žalobce má navíc možnost řešit svou pobytovou situaci žádostí o povolení k pobytu.
29. Nejvyšší správní soud dále podotkl, že žalobci byl zrušen pobyt na základě rozhodnutí ze dne 7. 1. 2004 a dne 2. 2. 2006 mu byl vydán výjezdní příkaz s platností do 28. 3. 2006. Z výše uvedeného mu muselo být zřejmé, že od té doby pobývá na území ČR nelegálně. Tuto situaci však začal řešit až poté, co Policie ČR v rámci kontroly v roce 2013 zjistila, že nemá žádné oprávnění k pobytu v ČR. Na území ČR tak mimo návštěvy Iráku v roce 2005 pobýval nelegálně minimálně sedm let. Následně si podal žádost o vízum nad

devadesát dnů za účelem strpění dle zákona o pobytu cizinců, které si prodloužil až do dne 20. 11. 2015. Jelikož poté nepožádal o prodloužení víza, následně opět pobýval na území ČR bez zákonného důvodu. Bylo tedy v jeho zájmu, aby se svou situací pokusil řešit dříve, což však do dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany neučinil.

30. Závěrem Nejvyšší správní soud konstatoval, že jak z žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tak z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že žalobce se cestou žádosti o mezinárodní ochranu snažil o legalizaci svého pobytu na území ČR. Řízení o udělení mezinárodní ochrany ale nemůže sloužit jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR. Pokud chce dosáhnout tohoto cíle, bude se žalobce muset podrobit režimu jiného zákona, tedy zákona o pobytu cizinců.

V. Ústní jednání po vrácení věci krajskému soudu

31. Po vrácení věci k dalšímu řízení krajský soud nařídil jednání na 9. 3. 2022. Žalobce, ač byl řádně předvolán, se k tomu jednání nedostavil. Pověřená pracovnice žalovaného pak předložila soudu aktuální zprávy o zemi původu žalobce. Soud odročil jednání za účelem bližšího seznámení se s těmito zprávami.
32. Ani k jednání konanému dne 11. 5. 2022 se žalobce nedostavil (opět byl přitom řádně předvolán). Soud při tomto jednání provedl důkaz následujícími zprávami:
- informace MZV ČR ze dne 28. 7. 2021 – Irák, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí;
 - informace MZV ČR ze dne 3. 1. 2022 – Irák, situace konvertitů od islámu ke křesťanství;
 - informace OAMP ze dne 22. 2. 2022 – Irák, situace etnických a náboženských menšin, bezpečnostní situace.
33. Poté soud vyhlásil rozsudek, kterým zamítl žalobu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

34. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Při posuzování věci měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádosti o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem.
35. Mezinárodní ochranu lze poskytnout buď ve formě azylu, nebo doplňkové ochrany. Důvody pro poskytnutí první ze zmíněných forem mezinárodní ochrany jsou stanoveny především v § 12 zákona o azylu, podle nějž se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o

udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo

b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

36. Institut doplňkové ochrany je upraven zejména v § 14a odst. 1 zákona o azylu, podle nějž se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

37. Za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se považuje

a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

38. Žalobce v žalobě především namítl, že by jeho vycestování do země původu představovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, ve smyslu čl. 8 Úmluvy; z tohoto důvodu by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Krajský soud ve svém prvním rozsudku vydaném v této věci dospěl k závěru, že žalovaný nedostatečně posoudil uvedenou otázku. Nejvyšší správní soud však v rozsudku č. j. 9 Azs 226/2020 – 60 shledal, že žalobci nemůže být udělena mezinárodní ochrana s odkazem na možný zásah do jeho soukromého a rodinného života [tj. doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. d)]. Krajský soud je právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem vázán, proto v podrobnostech odkazuje na jeho výše podané shrnutí. Předmětné žalobní námitky jsou nedůvodné.

39. Dále žalobce namítl, že žalovaný se měl blíže zabývat otázkou, zda mu po návratu do Iráku nehrozí pronásledování z náboženských důvodů. Poukazoval také na špatnou bezpečnostní situaci v Iráku.

40. Pokud jde o možné pronásledování žalobce z náboženských důvodů, krajský soud konstatuje, že žalobce ve správním řízení výslovně neuváděl, že by měl obavu z pronásledování z těchto důvodů. Pouze bez dalšího zmínil, že již nevěří v Boha, nijak blíže však toto kusé tvrzení nerozváděl, při poskytování údajů k žádosti o mezinárodní ochranu naopak uvedl jako náboženské přesvědčení islám. Svůj „protináboženský“ postoj a obavu, že jako nevěřící člověk by byl v Iráku v nebezpečí, žalobce poprvé zmínil až v řízení před soudem. Za těchto okolností nebylo povinností žalovaného zabývat se v napadeném rozhodnutí podrobněji postavením ateistů v Iráku a otázkou, zda žalobci

nehrozí z tohoto důvodu pronásledování po případném návratu do Iráku.

41. Není to ale ani povinností krajského soudu v nynějším řízení. Výše zmiňovaný čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice nelze interpretovat tak, že by žadatel o udělení mezinárodní ochrany mohl uplatňovat nové skutečnosti až v průběhu řízení před soudem, jestliže mu nic nebránilo v tom, aby je uplatnil dříve. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 – 32, povinnost určenou čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice nelze chápat jako „podporu bezdůvodného roztržštění vyličení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů.“ Nutno dodat, že Ústavní soud nálezem ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16, částečně korigoval citované závěry Nejvyššího správního soudu. Podle Ústavního soudu existují i další ospravedlnitelné důvody, proč žadatel o mezinárodní ochranu nesdělí všechny relevantní skutečnosti již ve správním řízení. Jako takový ospravedlnitelný důvod pak Ústavní soud mimo jiné zmínil trauma, stud nebo jiné zábrany, které mohly zabránit úplnému ústnímu svědectví při osobním pohovoru.
42. Krajský soud neshledal, že by žalobci bránily v uvedení předmětných skutečností již ve správním řízení ospravedlnitelné důvody. Pokud by žalobce skutečně byl ateistou, či dokonce zastával vyloženě „protináboženské“ postoje, jak tvrdil v žalobě a během ústního jednání konaného dne 29. 7. 2020, pak by zjevně šlo o skutečnosti, které mohl uvést již ve správním řízení. Nejednalo by se například o situaci náboženské konverze, k níž by došlo teprve následně, po skončení správního řízení. Žalobce uvedl, že k odklonu od islámu u něj došlo v důsledku nábožensky motivovaného násilí, kterého se někteří muslimové dopouštějí. Tento fenomén však není nijak nový, například samozvaný Islámský stát existoval v Sýrii a Iráku nejméně od roku 2014, již v předcházejících letech docházelo i mimo Blízký východ k široce medializovaným teroristickým útokům páchaným různými islamistickými organizacemi. Soud nevidí ani žádný další legitimní důvod, který by mohl ospravedlnit to, že žalobce zmínil své „protináboženské“ postoje teprve v průběhu soudního řízení. K dotazu soudu, proč na ně nepoukázal během správního řízení, žalobce uvedl, že je považoval za svou osobní věc. Žalobce však byl ve správním řízení poučen o tom, že má uvést všechny skutečnosti relevantní pro možné udělení mezinárodní ochrany. Přesto uvedl jako důvody žádosti o mezinárodní ochranu pouze svůj dlouhodobý pobyt v ČR (a s ním související rodinné a další vazby, které si zde vytvořil) a obavy z bezpečnostní situace v Iráku.
43. Soud je tedy názoru, že žalobce zřejmě není praktikujícím muslimem, ale pouze „muslimem v dokladech“ (jak se také sám označil během ústního jednání konaného dne 29. 7. 2020). Takto si soud vykládá rovněž zdánlivý rozpor spočívající v tom, že žalobce se ve správním řízení na jednu stranu označil za vyznavače islámu, na druhou stranu uvedl, že nevěří v Boha. Za účelová a úmyslně zveličená ale soud považuje tvrzení žalobce o jeho ateismu a „protináboženských“ postojích, uvedená poprvé v soudním řízení. Z uvedených důvodů soud nepovažoval za nutné provádět důkazy, které žalobce v této souvislosti označil – odpověď European Asylum Support Office (EASO) z dubna 2018 (EASO, COI Query, Iraq, kód Q66) a článek z The Washington Times „Atheists in Muslim world: Silent, resentful and growing in number“ z 1. 8. 2017.
44. Soud nicméně provedl důkaz žalovaným nově předloženými zprávami, z nichž jsou relevantní pro posouzení žalobcovy situace zejména informace MZV ČR ze dne 3. 1.

2022 a informace OAMP ze dne 22. 2. 2022. Z těchto zpráv vyplývá, že irácká ústava sice definuje islám jako oficiální náboženství státu a základní zdroj legislativy, současně ale poskytuje svobodu náboženské víry a praxe pro všechny jednotlivce. V současné době se již do iráckých průkazů totožnosti ani nezaznamenává náboženství nositele. Nutno připustit, že zprávy zároveň hovoří o tom, že v praxi bylo mnoho Iráčanů vystaveno násilí nebo přesídlení kvůli své náboženské identitě a místa pro uctívání byla často terčem teroristických útoků. Ve vztahu ke křesťanským konvertitům je dále ve zprávě MZV ČR ze dne 3. 1. 2022 uvedeno, že zejména v konzervativních kmenových muslimských komunitách a rodinách se na konverzi ke křesťanství nahlíží jako na odpadlictví. Mohou se vyskytnout i případy, kdy je konvertita zapuzen a je mu vyhrožováno smrtí.

45. Soud tedy neshledal, že by žalobce měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobci coby „vlažnému“ věřícímu („muslimovi v dokladech“) v současném Iráku nehrozí žádné pronásledování z náboženských důvodů. I kdyby snad žalobce byl ateistou či zastával dokonce „protináboženské“ postoje (což ale soud považuje za účelové tvrzení), jednalo by se dle názoru soudu o problém zejména v konzervativních kmenových komunitách (analogicky k situaci křesťanských konvertitů). Žalobce nicméně pochází z Basry, což je relativně velké město, v němž by měl být větší prostor pro náboženskou pluralitu a menší tlak na důsledné dodržování náboženských tradic.
46. K námitkám žalobce ohledně špatné bezpečnostní situace v Iráku krajský soud uvádí následující. Z jeho úřední činnosti je soudu známo, že žalovaný v minulosti uděloval doplňkovou ochranu žadatelům o udělení doplňkové ochrany pocházejícím z Iráku, a to s odkazem na skutečnost, že v Iráku tehdy probíhající ozbrojený konflikt byl natolik intenzivní, že vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu by hrozila každému žadateli o mezinárodní ochranu, který by byl nucen se do této země vrátit.
47. Ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu vychází z čl. 15 písm. c) tzv. kvalifikační směrnice [původně směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany; nyní směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřelované znění)].
48. Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ze dne 17. 2. 2009 ve věci C-465/07, *M. a N. Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie*, vyplývá, že existují dvě alternativní možnosti, kdy je dána hrozba „vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí“. Tyto dvě možnosti se odvíjí od intenzity ozbrojeného konfliktu. Existence takového ohrožení je dána za prvé „pokud míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje probíhající ozbrojený konflikt, ... dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista byl v případě vrácení do dotyčné země nebo případně regionu vystaven – z pouhého důvodu své přítomnosti na území této země nebo regionu – reálnému nebezpečí uvedeného ohrožení“ (bod 43 rozsudku ve věci *Elgafaji*). Druhá možnost nastane tedy tehdy, kdy sice ozbrojený konflikt nelze klasifikovat jako „totální konflikt“, nicméně žadatel je schopen prokázat dostatečnou míru individualizace jemu hrozícího svévolného (nerozlišujícího) násilí.

Jinak řečeno, v případě totálního konfliktu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. V případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu pak musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (v podrobnostech viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68).

49. Podle žalovaného však již nyní nelze hovořit o tom, že by v Iráku probíhal totální konflikt. S uvedeným závěrem krajský soud souhlasí. Jak vyplývá z podkladů shromážděných žalovaným, v průběhu roku 2017 irácké bezpečnostní síly a jejich spojenci postupně osvobodili veškeré území Iráku od nadvlády Islámského státu, dobyli zpět Mosul a další města. Islámský stát sice zcela nezanikl, ale funguje již na odlišné bázi, jako síť buněk, které podnikají teroristické útoky. Konflikt s Islámským státem tak má bezpochyby odlišnou povahu, než jak tomu bylo v předchozích letech. A byť je bezpečnostní situace v Iráku stále v mnoha ohledech nedobrá, zcela jistě již zde neprobíhá totální konflikt. Zprávy o zemi původu shromážděné žalovaným zároveň ve vztahu k tomuto závěru splňují podmínky, které na ně klade judikatura (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81). Krajský soud proto nepovažoval za nutné provádět důkaz žádnou ze zpráv, na něž žalobce odkazoval ve vztahu k obecné bezpečnostní situaci v Iráku, respektive v oblasti Blízkého východu. Provedl nicméně důkaz informací OAMP k aktuální bezpečnostní situaci v Iráku ze dne 22. 2. 2022, z níž plyne, že uvedené závěry o konci totálního konfliktu v Iráku v zásadě platí i v době rozhodování soudu.
50. Soud zároveň neshledal, že by žalobce prokázal dostatečnou míru individualizace jemu hrozícího svévolného (nerozlišujícího) násilí. Soud provedl důkaz dvěma žalobcem zmíněnými články publikovanými na stránkách www.irozhlas.cz, které popisují bezpečnostní situaci v Basře (z níž žalobce pochází). Z těchto článků ale nevyplývá, že by zde byla výrazně horší bezpečnostní situace než v jiných částech Iráku, ani z nich nevyplývají žádné skutečnosti týkající se přímo žalobce. Žalobce ani konkrétně neuvedl žádné další faktory, které by zvyšovaly riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.

VII. Závěr a náklady řízení

51. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
52. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. května 2022

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce